

Vraat, uitwerpselen en verslemping: ANB maakt ganzenplan

nieuws

Groeiende ganzenpopulaties zorgen steeds vaker voor schade aan Vlaamse graslanden en akkers. Het Agentschap Natuur en Bos werkt daarom aan een ‘gandenplan’, samen met landbouworganisaties, jagers en natuurverenigingen.

7 JANUARI 2026

Ruben De Keyzer

Lees meer over:
invasieve exoten
wild
schade

Deze winter geen sprookjes van Moeder de Gans, wel pikschade, uitwerpselen en bodemverdichting op graslanden en akkers. Steeds meer Vlaamse regio's worden geteisterd door ganzenoverlast, net als in Nederland. “Naast brandganden en grauwe ganden komen exoten zoals de nijlganden en Canadese ganden voor”, zegt Jeroen Denaeghel van ANB. “Deze soorten verspreiden zich de laatste jaren steeds meer, zorgen voor overlast en maken dus ook deel uit van de problematiek.”

Ganzen

Foto: Rato vzw

Ook bestrijdingsorganisatie Rato vzw, actief in de provincie Oost-Vlaanderen, ziet het aantal ganzen toenemen. In 2023 is men uitgerukt voor een afvangst van 764 ganzen, in 2024 waren het er 456. Maar In 2025 staat de teller driedubbel zo hoog, met 1.761 ganzen.

Waarom dit te wijten is? “Gunstige leefomstandigheden en meer beschikbaar voedsel”, zegt Denaeghel. “Door de klimaatopwarming verschuiven de overwinteringsgebieden. Door het mildere klimaat blijven de ganzen nu noordelijker hangen, in plaats van naar het zuiden te trekken. En bovendien vinden ze hier veel voedsel.”

Hoewel een individuele gans niet veel schade aanricht, is het anders wanneer er een hele groep komt aangevlogen. Akkers verslempen en gewassen zoals wintergranen, bieten en jonge maïsplanten zijn een snack voor de dieren. Ook aardappelen zijn niet veilig: als deze worden aangepikt op het veld, beginnen ze in de schuur te rotten. Bovendien tasten uitwerpselen de kwaliteit aan van het grasland.

Ganzenplan

In samenwerking met landbouworganisaties, jagers en natuurverenigingen wordt gewerkt aan een 'ganzenplan'. “Dat is opgehangen aan zes pijlers: monitoring van ganzenpopulaties, preventieve maatregelen, schadevergoeding, populatievisie en -beheer, landschapsvisie, communicatie en draagvlak”, zegt Denaeghel.

nieuws

De champagne knalt, de geweren iets minder: jachtvereniging verheugd om legalisering dempers

8 JULI 2025

“**Wanneer er groepen van meer dan 25 Canadese ganzen voorkomen tijdens de maand juni en begin juli vangen we deze af. Dat heeft ervoor gezorgd dat de populatie de laatste 15 jaar meer dan gehalveerd is**”

Karel Van Moer - Rato vzw

Andere ganzen, andere wetten

De verschillende ganzensoorten hebben elk een eigen wettelijk statuut en vragen dus telkens een andere aanpak. Of een dier geschoten mag worden, hangt onder meer af van de soort en de tijd van het jaar. De nijlgans is bijvoorbeeld een niet-beschermde exoot die iedereen altijd mag vangen en doden.

Op winterganzen zoals de kleine rietgans of kolgans is momenteel geen jacht toegestaan. De veelvoud aan soorten leidt tot een complexe regelgeving, zegt Karel Van Moer van Rato vzw: “Er zijn verschillende soorten ganzen die in verschillende perioden in het jaar aanwezig zijn. Die hebben vaak een verschillend wettelijk statuut.”

Hij verwijst daarbij naar de ganzenproblematiek die zich momenteel voordoet in Beveren. “Die wordt vooral veroorzaakt door winterganzen”, zegt Van Moer. “Deze schade valt relatief mee in verhouding tot de aantallen aanwezige winterganzen. Dat komt omdat deze winterganzen tijdens het groeiseizoen van de gewassen, wanneer die dus kwetsbaar zijn, weer weg zijn richting het noorden.”

Volgens Van Moer wordt de meeste schade aangericht door zomerganzen. Naast de nijlgans komt er ook veel overlast van de grauwe gans, brandgans en Canadese gans. "RATO heeft de laatste jaren gefocust op beheer van Canadese ganzen", zegt Van Moer. "Wanneer er groepen van meer dan 25 Canadese ganzen voorkomen tijdens de maand juni en begin juli, vangen we deze af. Dat heeft ervoor gezorgd dat de populatie de laatste 15 jaar meer dan gehalveerd is. Er is een wettelijk kader en de doelstelling om hun aantallen te verminderen is duidelijk. Dat komt omdat de Canadese gans een invasieve uitheemse soort is en er consensus is over de doelstelling dat we minder Canadese ganzen willen."

"Het Waasland, in de buurt van de Westerschelde en de omgeving van de Antwerpse haven, heeft volgens mij vooral overlast van grauwe ganzen ter hoogte van de haven en de grote natte natuurgebieden voor broedvogels", zegt Van Moer. "In andere delen van Oost-Vlaanderen is die problematiek met grauwe ganzen veel kleiner of is die er niet. Deze soort werd minder gestructureerd beheerd. Dat komt omdat ze enerzijds moeilijker te vangen zijn. En omdat er minder consensus is over de beheerdoelstellingen. Grauwe ganzen zijn wintergasten en behoren in die periode tot onze inheemse fauna. Ze zijn van nature niet aanwezig in de in de zomer. De zomerpopulaties zijn afkomstig van ontsnapte parkvogels of van dieren die niet meer trekken naar hun oorspronkelijk broedgebied."

"Brandganzen zijn vergelijkbaar met grauwe ganzen. Behalve dat de populaties hiervan veel lager zijn", zegt Van Moer.

Ganzen opeten?

Wanneer afgevangen dieren gedood worden, gebeurt dit via vergassing. In Nederland is er al geëxperimenteerd met voedingsprojecten waarbij geëuthanaseerde ganzen worden opgegeten. Het gewoonweg vernietigen van deze dieren, ziet de provincie Noord-Holland als voedselverspilling. Bij ons komen geëuthanaseerde ganzen momenteel niet op het bord terecht.

Ganzenwijzer - Wat doen in geval van ganzenschade?

Als landbouwer kunt u geconfronteerd worden met ganzen die schade aanrichten aan uw percelen. Doorloop deze ganzenwijzer en ontdek stapsgewijs wat u hieraan kunt doen. Het is hierbij belangrijk om na te gaan over welke ganzen het precies gaat.

Voorcom en verjaag de ganzen tijdig met behulp van vlaggen, vogelverschrikkers, geluiden,... indien er schade is of dreigt op uw percelen door de aanwezigheid van ganzen.

Zijn de ganzen verdwenen?

JA

NEE

Welke ganzen zijn het? Bestudeer het uiterlijk van de ganzen en bepaal onder welke groep de ganzen vallen. De maatregelen die u kunt treffen, verschillen voor elke groep.

Niet bejaagbaar of beschermd

KLEINE RIETGANS

- middelgrote grijze gans
- donkere hals en kop
- korte donkere snavel met roze dwarsband
- roze poten
- enkel in wintermaanden

RIETGANS

- middelgrote bruine gans
- donkere snavel met oranje dwarsband
- oranje poten
- enkel in wintermaanden

KOLGANS

- middelgrote grijze gans
- witte bles rond roze snavel
- zwarte buikstrepen (bles en buikstrepen afwezig bij jonge vogels)
- oranje poten
- enkel in wintermaanden

BRANDGANS

- middelgrote zwart-witte gans
- donzige witte kop en onderlijf
- zwarte snavel, hals en poten

Bejaagbaar

GRAUWE GANS

- grote, lichtgrijze gans
- dikke oranje of oranjegele snavel
- roze poten

CANADESE GANS

- grote gans
- zwarte kop met typische witte kinband
- lange zwarte hals
- beige borst en buik
- zwarte poten

Niet beschermd

BOERENGANS

- tamme, gedomesticeerde gans
- kan wit, gevlekt, ... zijn

INDISCHE GANS

- witgrijze gans
- horizontale kopstrepen
- verticale halsstreep

MAGELHAENGANS

- mannetje:**
- wit-grijs gestreept
 - zwarte snavel en poten
- vrouwtje:**
- bruin-grijs gestreept
 - zwarte snavel, gele poten

NIJLGANS

- gansachtige eend
- kenmerkende 'bril' rond de ogen
- bont verenkleed

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)